

Vergaderjaar 2016–2017

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 339

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 oktober 2016

Het lid Grashoff verzoekt mij u op de hoogte te stellen van de feitelijke heden en aantallen omtrent illegale contracten in het voortgezet onderwijs (Handelingen II 2015/16, nr. 108, item 5). Dit zijn contracten die door scholen worden afgesloten met leerlingen in de examenklas. Dergelijke contracten zouden leerlingen uitsluiten van het centraal examen als zij te lage cijfers voor het schoolexamen halen om nog te kunnen slagen. Een gezakte leerling drukt immers op het slagingspercentage van de school. Elk jaar komen er bij het Landelijk Actie Komitee Scholieren (hierna: LAKS) en de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) meldingen van leerlingen over dergelijke contracten binnen. Elke leerling die toegelaten is tot het examenjaar moet ook centraal examen kunnen doen, mits hij/zij aan alle eisen van het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) heeft voldaan.

In antwoord op schriftelijke vragen van mevrouw Jadnanansing van 1 maart 2016 (Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 2015/16, nr. 1733) over dit zelfde onderwerp heb ik duidelijk gemaakt dat dergelijke contracten onaanvaardbaar en illegaal zijn. Dit is in maart van dit jaar onder de aandacht gebracht bij de schoolleiders en bestuurders van het voortgezet onderwijs via de VO-raad, via de Nieuwsbrief VO van OCW en via een bericht van de inspectie in het E-magazine.

Ook LAKS besteedt gerichte aandacht aan deze misstand, leerlingen worden via de site van LAKS opgeroepen om vooral melding te doen bij LAKS of bij de inspectie. LAKS en inspectie werken hierin nauw samen. In het vorige schooljaar zijn er bij LAKS 45 meldingen binnengekomen van leerlingen die waren uitgesloten van het centraal examen, met of zonder contract. Het jaar daarvoor (2014/2015) waren dat 36 meldingen. Volgens LAKS bleek de uitsluiting in een aantal gevallen terecht, omdat de leerling niet aan de eisen van het PTA had voldaan. In een aantal gevallen werd het door de leerling zelf opgelost doordat de leerling de school erop wees dat een contract niet rechtsgeldig is en de leerling zodoende gewoon aan

het centraal examen kon deelnemen. In een aantal gevallen werd de leerling doorverwezen naar de inspectie. LAKS noemt hierover geen precieze aantallen.

De inspectie meldt mij dat er vorig jaar casussen rond uitsluiting zijn geweest op acht scholen. Op sommige scholen betrof het meerdere leerlingen. Bij de helft van de leerlingen was interventie niet meer nodig, omdat de kandidaten alsnog waren toegelaten, bij de andere helft was het terecht dat de leerlingen waren uitgesloten van het examen, omdat zij niet voldeden aan de eisen van PTA.

Volgens de inspectie weten scholen goed dat deze contracten niet rechtsgeldig zijn, maar hanteren sommige schoolleiders het tegen beter weten in om ervoor te zorgen dat de leerlingen hun best blijven doen. LAKS en inspectie, evenals de VO-raad en mijn departement werken nauw samen om deze misstand de wereld uit te helpen.

Hoewel er elk jaar veel aandacht is voor dergelijke contracten in de pers, blijken er bij de inspectie voor dit jaar geen gevallen bekend van scholen die een of meerdere leerlingen onterecht hebben uitgesloten van het examen. Ook de naam van de leerling die in de Volkskrant van 7 september wordt genoemd, is bij de inspectie niet bekend. Op grond van artikel 104 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs kan de inspectie scholen die in strijd handelen met de wet een bekostigingssanctie opleggen.

Leerlingen mogen niet de dupe worden van risicomidend gedrag van de scholen. Mijn departement, LAKS, de VO-raad en de inspectie doen er alles aan om te zorgen dat deze contracten niet meer worden opgesteld. In de communicatie naar scholen zal ik nogmaals duidelijk maken dat dergelijke contracten verboden zijn en ook de VO-raad heeft toegezegd dit wederom onder de aandacht van zijn leden te brengen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker